

श्रीमती के. पोन्नम्मा

विरुद्ध

केरळ राज्य आणि इतर

मार्च 17,1997

[न्यायमूर्ती के. रामास्वामी आणि जी. टी. नानावटी]

केरळ सेवाविषयक नियमः

नियम 56 आणि 57- भादंवि कलम 302 आणि 201 अंतर्गत एखाद्या गुन्ह्यासाठी प्रलंबित खटल्यासाठी निलंबन कालावधी वेतन प्रदान- . कर्मचारी 'क' हे निलंबनाखाली राहिला - कर्मचाऱ्याला संशयाचा लाभ देत तिची निर्दोष मुक्तता करून खटला संपला-निर्दोष मुक्तता झाल्यानंतर विभागीय चौकशी करण्यात आली-संबंधित प्राधिकरणाला असे आढळून आले की निलंबनाच्या कालावधीत, आधीच दिलेला निलंबन भत्ता वगळता, वेतन दिले जाऊ शकत नाही- आदेश नियमांनुसार आहे.

दिवाणी अपील न्यायाधिकारक्षेत्रः विशेष अनुमती याचिका (दिवाणी) क्रमांक 4885/1997

केरळ उच्च न्यायालयाच्या डब्ल्यू. ए. क्रमांक 850 - 1996 च्या मधील दिनांकित 7.11.96 च्या निर्णय आणि आदेशावरून.

याचिकाकर्त्यासाठी ई. एम. एस. अनम.

न्यायालयाचा आदेश खालीलप्रमाणे देण्यात आलाः

केरळ उच्च न्यायालयाच्या 7 नोव्हेंबर 1996 रोजीच्या लेखी अपील क्र. 850/1996 मध्ये दिलेल्या निर्णयाच्या विरोधात ही विशेष परवानगी याचिका दाखल करण्यात आली आहे.

हे मान्य आहे की, याचिकाकर्ते आणि तिच्या पतीवर कलम 305 आणि कलम 201 भा.दं.वि इत्यादी अंतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला होता.याचिकाकर्त्याच्या पतीला दोषी ठरवण्यात आले असताना, तिला संशयाचा लाभ मिळवून देत, कलम 301 आणि 201 अंतर्गत जी गुन्ह्यांमधून तिची निर्दोष मुक्तता करण्यात आली.परिणामवशात , त्यांना पुन्हा सेवेत पुन्हा रुजू करण्यात आले, परंतु केरळ सेवाविषयक नियमांनुसार चौकशी केल्यानंतर त्यांना मागील वेतन नाकारण्यात आले.नियमांच्या नियम 57 मध्ये अशी तरतूद आहे की:

" फौजदारी आरोपाखाली किंवा अन्यथा अठेचाळीस तासांपेक्षा जास्त कालावधीसाठी कोठडीत असलेला किंवा तुरुंगवास भोगत असलेला अधिकारी, यथास्थिती, स्थानबद्धता किंवा तुरुंगवास सुरू होण्याच्या तारखेपासून निलंबित असल्याचे मानले जाईल आणि त्याला सेवेत पुन्हा रुजू होईपर्यंत नियम 55 नुसार मंजूर केले जाऊ शकणारे कोणतेही निर्वाह भत्ता आणि इतर भत्त्यांव्यतिरिक्त निलंबनाच्या अशा कालावधीत कोणतेही वेतन आणि भत्ते घेण्याची परवानगी दिली जाणार नाही. नियमांच्या नियम 56 मध्ये अशी तरतूद आहे:

" (1) जेव्हा नियम 60 अ अंतर्गत अनिवार्यपणे निवृत्त झालेल्या अधिकाऱ्यासह बडतर्फ, काढून टाकलेला किंवा अत्यंत सेवानिवृत्त झालेला अधिकारी, अपील किंवा पुनरावलोकनाचा परिणाम म्हणून पुनःस्थापित केला जातो किंवा अशा प्रकारे पुनःस्थापित केला गेला असता, परंतु निलंबनाखाली असताना किंवा नसतानाही नियत वयोमानानुसार त्याच्या सेवानिवृत्तीसाठी, पुनर्संचयित करण्याचा आदेश देण्यास सक्षम अधिकारी विचार करेल आणि विशिष्ट आदेश देईल:

(अ) अधिकाऱ्याला त्याच्या कर्तव्यापासून अनुपस्थितीच्या कालावधीसाठी, त्याच्या बडतर्फीपूर्वीच्या निलंबनाच्या कालावधीसह, पदच्युती, पदच्युती किंवा अनिवार्य निवृत्तीसह, त्याला दिले जाणारे वेतन आणि भत्ते, संदर्भानुसार,

(ब) उक्त कालावधी हा कर्तव्यावर घालवलेला कालावधी मानला जाईल की नाही."

त्याचे वाचन स्पष्टपणे सूचित करते की, जर एखाद्या अधिकाऱ्याला, आरोप प्रलंबित राहिल्याने/48 तासांसाठी स्थानबद्ध केल्यामुळे आणि फौजदारी आरोपाचा खटला प्रलंबित राहिल्याने निलंबनाखाली ठेवण्यात आले असेल, तर वैधानिकदृष्ट्या तो/ती पदाची कर्तव्ये पार पाडण्यास अक्षम आहे.नियम 56 अंतर्गत पुनःस्थापित केल्यावर, निलंबित अधिकारी त्याच्या निलंबनाच्या कालावधीसाठी पूर्ण वेतन इत्यादी भरण्यास पात्र असेल की नाही यावर विचार करणे हे सक्षम प्राधिकरणाचे कर्तव्य असेल.नियम 56 चा आदेश असा आहे की सक्षम प्राधिकरणाने नियमांनुसार या प्रकरणाचा विचार करावा आणि आदेश पारित करावा. आदेशाचे स्वरूप हे प्रकरणातील तथ्यांनुसार विवेकाधिकारावर अवलंबून असते . असे दिसून येते की कायदेशीर कारवाईद्वारे फौजदारी आरोपात याचिकाकर्त्याचा सहभाग असल्यामुळे तिची निर्दोष मुक्तता होईपर्यंत ती निलंबनाखाली होती. निर्दोष मुक्त झाल्यावर, नियम 56 अंतर्गत द्यावयाच्या आदेशाच्या स्वरूपाबद्दल विभागीय चौकशी करण्यात आली.

त्यानुसार, प्राधिकरणाला आपल्या विवेकबुद्धीनुसार असे आढळून आले की निलंबनाच्या कालावधीत आधीच दिलेला निलंबन भत्ता वगळता वेतन दिले जाऊ शकत नाही. नियमांनुसार असल्याने, उच्च न्यायालयाने हस्तक्षेप करण्यास कारणीभूत ठरणारी कोणतीही चूक केली आहे असे आम्हाला वाटत नाही.

विशेष परवानगी याचिका फेटाळली जाते.

याचिका फेटाळण्यात आली.

अस्वीकरण

या न्याय निर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकार असल्यास त्याच्या तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकर्ता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापरा करिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.